Eftirlønargrunnur Havnar Handverkarafelags

Skrás. nr. 3000

Ársfrásøgn fyri
2017

GÓÐKENDUR Á ÁRSAÐALFUNDI
17/5-2018
ÓLI M. HANSEN, ADV.

Innihaldsyvirlit

Upplýsingar um grunnin	2
Høvuðs- og lyklatøl	3
Leiðslufrágreiðing	4
Roknskaparátekning leiðslunnar	10
Átekning frá óheftum grannskoðara	11
Nýttar roknskaparreglur	12
Rakstrarúrslit fyri tíðarskeiðið 1. januar - 31. desember	16
Fíggjarstøða 31. desember	17
Notur	19

Upplýsingar um grunnin

Eftirlønargrunnur Havnar Handverkarafelags
Stoffalág 60
FO-100 Tórshavn

Telefon 35 48 00
Telefaks 35 48 01

Skrásetingar nr.: 3000

Heimstaður: Tórshavn

Nevnd:
Sofus Joensen, formaður
Marita í Brekkunum, næstformaður
Jóhan J. Lamhauge
Eli Brimsvík
Dánial Pauli Djurhuus

Stjórn:
Petur Juul Jacobsen

Ábyrgdarhavandi tryggingarfrøðingur:
Steen Ragn, cand. act.

Grannskoðari:
SPEKT løggildir grannskoðarar Sp/f

Peningastovnar:
P/F BankNordik
P/F Betri Banki

Høvuðs- og lyklatøl

Høvuðstøl í tkr.	2017	2016	2015	2014	2013
Eftirlønargjøld	24.595	22.639	23.839	24.044	22.558
Tryggingarveitingar	-5.180	-4.224	-2.482	-3.685	-2.874
Úrslit av íløguvirksemi	8.526	5.009	7.803	9.990	7.804
Rakstrarkostnaðir av eftirlønarvirksemi	-1.876	-1.697	-1.709	-1.616	-1.481
Eftirlønartekniskt úrslit	-1.538	-3.006	4.542	-5.924	2.581
Ársins úrslit	-1.315	-2.816	4.728	-5.421	2.913
Limakontur	27.635	250.821	229.620	202.879	179.955
Eftirlønaravsetingar	299.701	49.135	45.791	49.812	38.582
Eginogn til samans	6.760	8.075	10.891	6.163	11.585
Ogn til samans	342.561	316.826	293.241	266.355	237.070

Lyklatøl

Avkast av íløguvirksemi	2,6%	1,7%	2,9%	4,1%	3,6%
Kostnaður í prosent av eftirlønargjøldum	7,6%	7,5%	7,2%	6,7%	6,6%
Kostnaður í prosent av avsetingum	1,1%	3,6%	3,6%	3,7%	3,7%
Kostnaður fyri hvønn limin	526 kr.	509 kr.	510 kr.	502 kr.	521 kr.
Kostnaðarúrslit	0,02%	-0,11%	0,00%	-0,23%	-0,25%
Eginpeningsstig	4%	27%	35%	22%	43%
Solvensdekningur	152%	1015%	944%	823%	756%
Yvirdekningur	4,47%	485%	479%	378%	442%
Renting av eginogn	-18%	-30%	55%	-61%	29%

Leiðslufrágreiðing

Endamál grunsins
Eftirlønargrunnur Havnar Handverkarafelags hevur til endamáls at reka eftirlønarvirksemi sambært viðtøkunum fyri grunnin. Grunnurin er sjálveigandi stovnur.

Virksemi hjá grunninum
Høvuðsvirksemi hjá grunninum er at umsita eftirlønir hjá limum í Havnar Handverkarafelag og limum í øðrum handverkarafeløgum.

Gongdin í virkseminum og fíggjarligu viðurskiftunum hjá grunninum
Tryggingarvirksemi
Í 2017 vóru tryggingargjøldini umleið 28,4 mió. kr. í mun til 26,3 mió. kr. í 2016, sí notu 1. Talan er um eina hækking á 2,1 mió. kr., ella 8%. Í veruleikanum er talan um eina lutfalsliga minni hækking í inngjøldunum, tá hædd verður tikin fyri, at lønin hækkaði 1. oktober 2017. Tryggingargjøldini stava frá handverkaravinnuni. Á summum økjum hevur verið rímuliga stór framgongd, serliga hjá fyritøkum, sum hava virksemi uttanlands. Hetta sæst eisini aftur í tryggingargjøldunum. Talið av tryggingartakarum er eisini ávirkað av tí sama. Inngjøldini til og við 2011 eru býtt á lívrentu, kapital- og lutaeftirløn. Frá og við 2012 verða inngjøldini viðgjørd sambært nýggju eftirlønarlógini.

Nýggja eftirlønarlógin heimilar, at í mesta lagi ein triðingur av eftirlønarinngjøldunum kann nýtast til keyp av tryggingum. Eftirlønarinngjøldini til grunnin eru fyri limir í fimm fakfeløgum. Hesi fimm feløgini hava tryggingaravtalu við tryggingarfelag fyri sínar limir. Feløgini hava gjørt av, at gjaldið fyri tryggingina skal takast av eftirlønarinngjøldunum. Grunnurin tekur gjaldið fyri tryggingina av inngjaldinum og avroknar við Havnar Handverkarafelag, sum stendur fyri tryggingini. Gjaldið verður einans tikið av, um tað er í tráð við ásetingarnar í eftirlønarlógini, og um peningur er til tað. Grunnurin hevur einki við sjálva tryggingina ella tryggingaravtaluna at gera, og er tí leysur av allari ábyrgd.

Í 2017 vóru tryggingarveitingarnar umleið 5,2 mió.kr. í mun til umleið 4,2 mió.kr. í 2016, sí notu 4. Hetta svarar til eina øking á umleið 1,0 mió.kr. Tryggingarveitingarnar kunnu býtast millum útgjaldingar í samband við, at tryggingartíðin er úti, afturkeyp av tryggingum og deyða.

Eftirlønaravsetingarnar eru 299,7 mió.kr. Við ársbyrjan 2017 vóru hesar umleið 49,1 mió.kr. Sostatt er talan um eina hækking á 250,6 mió.kr. sum í høvuðsheitum skyldast broytingum í sambandi við limakontur. Higartil hava limakontur talt við í grundarfæfeinginum við fullari upphædd. Eftir ávísing frá Tryggingareftirlitinum verður tað, sum higartil hevur verið limakontur, broytt til pensjónskontur og 10% av hesum kunnu verða limakontur. Tey 90% verður so lagt undir eftirlønaravsetingar. Kravið er, at í mesta lagi 5% av pensjónskontunum kunnu verða limakontur, men grunnurin væntar, at tilber at koma frá 10% til 5% um góð 5 ár. Tær 299,7 mió.kr. viðvíkja soleiðis avsetingum til solidariska skipan og pensjónskontur.

Fíggjarliga virksemi
Gongdin á fíggjarmarknaðunum í 2017 hevur verið rímulig.

Samlaðu fíggjarinntøkurnar eftir fyrisitingarkostnað av íløguvirksemi vóru umleið 8,6 mió.kr. Samlaðu fíggjarinntøkurnar fyri 2016 vóru umleið 5 mió.kr, sí notu 2 og 3. Lánsbrøvini hava í 2017 givið rímuligt avkast. Gongdin við partabrøvunum hevur verið góð. Við øðrum virðisbrøvum hevur gongdin verið hampilig.

Í høvuðsheitum eru íløgur grunsins gjørdar í lánsbrøv, men eisini í partabrøv og onnur virðisbrøv. Umleið 62% av íløgunum eru í lánsbrøvum. Grunnurin hevur tann íløgupolitikk, at íløgurnar skulu spjaðast á ein hóskandi hátt, soleiðis at váðin verður avmarkaður, og eitt nøktandi avkast kann náast.

Samlaðu ognirnar eru nú 343 mió.kr. samanborið við 317 mió.kr. í 2016.

Grunnurin leggur stóran dent á, at stór krøv verða sett til, hvussu tann ílagdi peningurin verður umsitin, og hvørji etisk krøv verða sett í hesum sambandi. Hetta er eisini ein partur av avtalum grunsins við teir eftirlønarveitarar, grunnurin nýtir. Hesi viðurskifti verða javnan viðgjørd og eftirmett.

Rakstrarútreiðslurnar hjá grunninum fyri 2017 vórðu umleið 1,9 mió.kr., sum er nakra hægri enn í 2016.

Rakstrarúrslitið er eitt hall á umleið 1,3 mió.kr. Úrslitið er ávirkað av avsetingum til solidarisku eftirlønirnar, eisini sæð í mun til væntaninar í seinastu leiðslufrágreiðing.

Eginognin hjá grunninum við árslok 2017 var umleið 6,7 mió.kr.

Kapitalstyrki

Kapitalstyrki grunnsins í mun til sínar tryggingarligu skyldur:

tkr.	2017	2016	2015	2014	2013
Eginogn	6.760	8.075	10.891	6.163	11.585
Limakonti	27.635	250.821	229.621	202.879	179.955
Ábyrgdarlán	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Grundarfæfeingi	39.395	263.896	245.512	214.042	196.539
Fæfeingiskrav	26.057	26.000	26.000	26.000	26.000
Kapitalstyrki	13.338	237.896	219.512	188.042	170.539

Í sambandi við omanfyri standandi uppseting kann leggjast afturat, at fæfeingiskravið frá 1. januar 2013 er hækkað frá 3,2 mió. evrum til 3.5 mió. evrur. Í krónum merkir hetta, at kravið er hækkað frá áleið 24 mió.kr. til áleið 26 mió.kr. Fæfeingiskravið er hækkað í sambandi við broyting í lógini um tryggingarvirksemi. Individuelli solvenstørvurin varð við ársenda 2017 uppgjørdur til 23,4 mió. kr. Sí eisini notu 12 og 13.

Stýring av váða

Grunnurin hevur í dag góðar mannagongdir fyri at stýra váðanum. Nevndin hevur ábyrgd av karmunum fyri stýring av váðum í grunninum, meðan dagliga leiðslan leypandi heldur eyga við, at karmarnir verða hildnir. Grunnurin er í høvuðsheitum ávirkaður av hesum váðum:

- Fíggjarligir váðar
- Tryggingarligir váðar
- Operationellir váðar
- Handilsligir váðar

Leiðslufrágreiðing

Fíggjarligir váðar

Fíggjarligir váðar kunnu flokkast í

- Marknaðarváða
- Gjaldførisváða
- Mótpartsváða
- Spjaðingarváða

Marknaðarváðin er váðin fyri, at dagsvirðið á aktivunum ella skyldunum hjá grunninum broytast vegna broytt marknaðarviðurskifti so sum rentu, kursir o.a. Ein lýsing av hesum sæst millum annað í notu 11 um viðkvæmisupplýsingar. Her verður eitt nú víst á, hvørja minstaávirkan ein rentuhækking, ávikavist ein rentulækking á 0,7% hevur á grundarfæfeingið. Grunnurin hevur ein rættiliga stóran part av sínum íløgum í lánsbrøvum. Tí verður ansað væl eftir, hvussu hesi eru samansett í mun til støðuna á marknaðinum, eitt nú við varigheit og øðrum.

Gjaldførisváðin er váðin fyri at staðfesta tap vegna at skula frígeva gjaldføri fyri at kunna rinda sínar skyldur innan stuttan tíðarkarm.

Mótpartsváðin er váðin fyri tapi vegna tess, at mótpartar ikki halda sínar skyldur.

Spjaðingarváðin. Vantandi spjaðing kann føra við sær tap, um íløgur í ov stóran mun eru bundnar í ávísar vinnur ella marknaðir o.s.fr.

Fyri grunnin er marknaðarváðin nógv tann stórsti fíggjarligi váðin. Hesin váði verður avmarkaður við at tryggja hóskandi karmar fyri rentuváðan fyri lánsbrøv. Hetta saman við eini varnari íløgustevnu fyri partabrøv og onnur virðisbrøv. Fyri grunnin er tað av stórum týdningi, at marknaðarváðin er undir neyvum og støðugum eftirliti.

Í notu 11 um viðkvæmisupplýsingar verður víst á, hvør minsta ávirkan er á grundarfæfeingi, um partabrævakursirnir falla 12%. Ávirkanin er -12 mió.kr. Hetta er í mun til, hvussu stórur partur av verandi í løgum er í partabrøvum. Størri hesin partur er, størri er váðin, og minni hesin partur er, minni er váðin. Talan er sostatt um viðurskifti, sum kunnu hava stóra ávirkan á eginognina, sum í løtuni er 7 mió.kr. Sum nevnt frammanfyri hevur gongdin við partabrøvunum í 2017 verið góð.

Sum fyrr nevnt hevur grunnurin ein lutfalsliga stóran part av íløgunum í lánsbrøvum. Renturnar vórðu hækkandi í 2017. Hetta hevur týdning fyri rentuváðan, eisini fyri framtíðina. Hækka renturnar, er vandi fyri ávísum kursfalli. Í neyvum samstarvi við íløguveitararnar verður hesin váðin avmarkaður mest møguligt við røttu samansetingini av lánsbrøvunum og í ávísan mun í býtinum millum lánsbrøv og onnur virðisbrøv. Leggjast kann afturat, at gongdin við lánsbrøvum ofta er meira varlig og líðandi í mun til eitt nú partabrøv, har sveiggini kunnu henda skjótt og ógvisliga. Tí er tað av alstórum týdningi at hava eina íløgustevnu, sum í mest møguligan mun tekur hædd fyri hesum.

Gjaldførisváðin verður avmarkaður við at hava munandi partar av íløgunum í likvidum, børsskrásettum virðisbrøvum eins og ein hóskandi part í tøkum peningi.

Leiðslufrágreiðing

Mótpartsváðin verður avmarkaður við, at ein sera stórur partur av íløgunum er settur í stats- og realkredittlánsbrøv við høgari rating. Eisini verður dentur lagdur á, at samstarva við íløgurøktarar við drúgvum royndum.

Spjaðingarváðin verður avmarkaður við at spjaða íløgur grunnsins í ymsar vinnur og marknaðir og við at avmarka íløgur í sama útskrivara. Eisini við íløgum í íløguprógv við góðari spjaðing í undirliggjandi aktivum.

Omanfyri nevndu váðar eru partur av solvensuppgerðini fyri grunnin, og eru soleiðis undir støðugum eftirliti á tann hátt. Sum nevnt omanfyri er marknaðarváðin stórsti váðin.

Tryggingarligir váðar

Teir tryggingarligu váðarnir kunnu flokkast í

- Livitíð
- Deyðstíttleika
- Avlamnistíttleika
- Spjaðing

Teir tryggingarligu váðarnir viðvíkja gongdini í deyðstíttleika, avlamnistíttleika, hættisligari sjúku v.m. T.d. økir hækkandi livialdur veitingarnar til eftirlønir, meðan talið av andlátum og sjúkrameldingum ávirkar veitingar vegna deyða og sjúku. Mest týðandi váðin er livialdur. Í notu 11 um viðkvæmisupplýsingar verður upplýst, hvørja ávirkan eitt 10% fall og hækking í deyðatali hevur á bonusmøguleikar vm.

Spjaðingarváði í.s.v. tryggingarligar váðar umfatar vandan fyri tapi vegna stóra eksponering til einstakar kundabólkar og einstakar persónar.

Sum nevnt frammanfyri undir lýsing av gongdini í árinum, eru eftirlønaravsetingarnar gjørdar upp til 299 mió.kr. Tá ið avsetingarnar verða gjørdar upp, verður millum annað 10-ára rentan, sum danska Fíggjareftirlitið kunnger dagliga, nýtt. Við ársenda 2017 var hendan renta 1,1%. Høg renta hevur við sær lægri avseting og harvið positiva ávirkan á eginognina. Lág renta hevur við sær hægri avseting og harvið negativa ávirkan á eginognina. Við ársbyrjan var eftirlønaravsetingin gjørd upp til 49,1 mió.kr., og 10-ára renta var tá 1,1%.

Operationellir váðar

Grunnurin kann koma út fyri fíggjarligum tapum vegna operationellan váða, ella hesin kann skaða umdømi grunnsins. Operationellir váðar umfata váða fyri tapi vegna feilir í KT-skipanum, løgfrøðisligum ósemjum, ikki nøktandi ella skeivum mannagongdum ella sviki. Grunnurin avmarkar operationellan váða við innaneftirliti og funktiónsskilnaði, sum leypandi verða endurskoðað og dagførd.

Leiðslufrágreiðing

Annað

Fyri teir váðar, sum eru lýstir omanfyri, kann sigast, at hesir eru ein grundleggjandi partur í sambandi við uppgerð av individuella solvenstørvi grunnsins. Av tí sama verður hildið eitt vakið eyga við hesum váðum. Fastar mannagongdir eru fyri, hvussu farast skal fram í sambandi við at váðarnir broytast. Her verður eitt nú hugsað um viðkomandi tiltøk, eins og fráboðan til nevnd o.a. Bæði kapitalplanur og kapitalneyðplanur eru eisini sjálvsagdur partur av skjalfestingini fyri solvensuppgerðini.

Vitanarstøði

Fyri grunnin hevur tað alstóran týdning at starvsfólkini hava gott vitanarstøði. Dentur verður lagdur á, at starvsfólkini hava viðkomandi útbúgving og eftirútbúgving fyri at hava neyðugu førleikarnar at røkja uppgávurnar, sum standast av virksemi grunnsins.

Rakstur og skipanir v.m.

Grunnurin leggur stóran dent á, at dagligi raksturin er skipaður í tryggum og góðum umhvørvi. Viðvíkjandi teimum skipanum, sum nýttar verða, verður stórur dentur lagdur á rakstrartrygdina. Hýsing- og rakstraravtalur eru gjørdar, har hædd er tikin fyri teimum krøvum, sum grunnurin setur til trygd v.m. Menning v.m. av skipanum er hjá uttanhýsis veitara. Alt hetta verður gjørt fyri at tryggja framhaldandi menning av rakstrarumhvørvinum.

Mannagongdir vm.

Sum partur av virksemi grunsins eru mannagongdir og leiðreglur vm. settar í gildi. Neyvt eftirlit er við, at hesar verða hildnar. Millum annað hesi viðurskifti kunnu nevnast:

- Leiðreglur fyri arbeiðsbýti millum nevnd og stjórn.
- Mannagongdir á øllum týðandi økjum.
- Forboð fyri at reka sjálvstøðugt vinnuvirki.
- Víðarilating av upplýsingum.
- Skjalprógv um at gera upp individuellan solvenstørv.
- Leiðreglur um at skráseta ognir og mannagongdir fyri hvussu skráin verður førd.
- Leiðreglur um forboð móti hvítvasking.

Virksemi grunnsins er avmarkað og fyrisitingin av tí sama ikki so stór. Eftir besta førimuni verður roynt at hava greiðan skilna í millum tær uppgávur, persónarnir røkja. Nevndin hevur evstu ábyrgd av virksemi og rakstri grunnsins og hevur soleiðis eisini eina eftirlitsskyldu. Og hetta verður eisini gjørt. Eisini er soleiðis skipað fyri í leiðreglunum, at kunning og frágreiðing til eitt nú nevndina er ein fastur og intigreraður partur í so máta. Í summum førum er beinleiðis ásett, at ábyrgdarpersónar skulu útnevnast at standa fyri kunning vm. til nevndina. Eftirlit verður eisini framt við stakroyndum, gjøgnumgongd, umrøðu, samrøðum og fyrispurningum vm. Eisini skulu persónar í ávísum førum geva nevndini frágreiðingar og um neyðugt eisini útgreiningar. Ein partur av eftirlitinum er eisini, at uppgerðir og annað skulu leggjast fyri nevndina til gjøgnumgongd og góðkenning. Fyri at tryggja, at leiðreglur vm. verða umsitin so rætt sum til ber, verður javnan skipað fyri kunning og framløgum vm. Eftirmeting og dagføring av reglunum er eisini ein partur av tí at tryggja góðar umstøður til eftirlit. Hesar eftirmetingar verða gjørdar hvørt ár eftir skipaðum reglum. Leiðreglur, mannagongdir, reglugerðir, vegleiðingar v.m., eins og yvirskipaður politikkur verður eftirmett. Staðfest verður, um neyðugt er við broytingum og dagføringum. Á hendan hátt

Leiðslufrágreiðing

verður syrgt fyri, at leiðreglur v.m. fylgja ásetingum og lógarkrøvum, og at eftirlit er við hesum í sambandi við dagliga virksemi.

Individuelli solvenstørvurin
Individuelli solvenstørvurin er ein uppgerð um tað kapitalkrav, sum grunnurin hevur. Hetta verður gjørt við støði í teimum váðum, sum grunnurin hevur. Grunnurin velur uppgerðarháttin fyri solvenstørvin, og hesin skal taka støði í øllum týðandi váðum. Í minsta lagi árliga skal nevndin eyðmerkja og viðgera allar týðandi váðar hjá grunninum. Hetta er ein fastur partur av váðastýringini í grunninum. Váðabólkarnir verða eymerktir, og kapitalkravið ásett fyri hvønn bólkin. Hetta er grundarlagið undir uppgerðini av individuella solvenstørvinum. Solvensuppgerð verður latin Tryggingareftirlitinum fyri hvønn ársfjórðing.

Inngjøld í 2000 og 2001
Sambært roknskapinum eru framvegis 1.273 tkr. í inngjøldum frá arbeiðsgevarum frá 2000 og 2001, sum ikki hevur verið møguligt at fáa eyðmerkt á ávísar persónar. Orsakað av at nevndu eftirlønargjøld eru móttikin uttan tilskilan av, hvør eigur tey, er ein ávísur vandi fyri, at grundarlagið fyri uppgerðini av eftirlønaravsetingum ikki er røtt.

Hendingar eftir roknskaparlok
Frá degnum fyri fíggjarstøðuni til í dag er einki hent, sum eftir leiðslurnar áskoðan hevur týðandi ávirkan á ársfrásøgnina.

Váðar og útlit fyri 2018
Sum kunnugt er tann munandi broyting hend frá og við 2012, at nú verða eftirlønir skattaðar við inngjald í staðin fyri við útgjald. Skatturin av eftirlønum er settur til 40%. Hetta merkir, at eftirlønarinngjøldini til Grunnin í sær sjálvum minka við 40%. Hinvegin skal eingin skattur svarast, tá eftirlønin verður útgoldin aftur. Sostatt er nú talan um nettoinngjald í staðin fyri bruttoinngjald framman undan. Fyri 2018 væntar grunnurin eina rímuliga gongd í netto eftirlønarinngjøldunum í mun til 2017. Hendan meting byggir á gongdina fyri byrjanina av 2018 og tær ábendingar, sum fyriliggja um virksemi og umstøðurnar í samfelagnum annars. Fleiri stór arbeiði innan byggivinnuna eru í gongd, men á summum økjum er gongdin meiri varlig.

Ársúrslitið verður merkt av hvussu gongdin verður á fíggjarligu marknaðunum. Tá tað snýr seg um partabrøv, hevur byrjanin av 2018 ikki verið góð. Fyri onnur virðisbrøv er gongdin rímuliga góð. Væntast kann, at íløgur grunsins fara at geva eitt rímuligt avkast í 2018.

Frá degnum fyri fíggjarstøðuna og til í dag eru ongar hendingar farnar fram, sum ávirka metingina fyri restina av árinum.

Leiðslustørv hjá nevnd og stjórn
Upplýsingar um onnur leiðslustørv hjá nevnd og stjórn sambært § 129a í Kunngerð um ársfrásagnir hjá tryggingarfeløgum og haldfelagsskapum.

Eingin í nevnd og stjórn hevur onnur leiðslustørv sambært omanfyri nevndu grein.

Roknskaparátekning leiðslunnar

Nevnd og stjórn hava í dag viðgjørt og viðtikið ársfrásøgnina fyri 2017 fyri Eftirlønargrunn Havnar Handverkarafelags.

Ársfrásøgnin er greidd úr hondum í samsvari við ásetingarnar í lóg um tryggingarvirksemi. Vit meta, at roknskapurin gevur eina rættvísandi mynd av grunsins ognum, skuldum, fíggjarligu støðu 31. desember 2017 og av úrslitinum av virksemi grunsins í 2017.

Vit meta, at leiðslufrágreiðingin inniheldur eina rættvísandi frágreiðing um tey viðurskifti, sum frágreiðingin umrøður.

Ársfrásøgnin verður løgd fram til góðkenningar á ársaðalfundinum.

Tórshavn hin 7. mai 2018

Stjórn:

Petur Juul Jacobsen

Stjóri

Nevnd:

Sofus Joensen *formaður*	Marita í Brekkunum *næstformaður*	Jóhan J. Lamhauge *nevndarlimur*
Eli Brimsvík *nevndarlimur*	Dánial Pauli Djurhuus *nevndarlimur*	

Váttanir frá óheftum grannskoðara

Átekning á ársroknskapin

Vit hava grannskoðað ársroknskapin hjá Eftirlønargrunni Havnar Handverkarafelag fyri roknskaparárið 1. januar – 31. desember 2017 við nýttum roknskaparhátti, rakstrarroknskapi, fíggjarstøðu, frágreiðing um eginogn og notum. Ársroknskapurin er gjørdur eftir lógini um tryggingarvirksemi.

Ábyrgd leiðslunnar av ársroknskapinum

Leiðslan hevur ábyrgdina av at gera ein ársroknskap, ið gevur eina rættvísandi mynd í samsvari við lógina um tryggingarvirksemi. Leiðslan hevur harumframt ábyrgdina av innanhýsis eftirlitinum, ið leiðslan metir skal til fyri at ársroknskapurin kann gerast uttan týðandi skeivleikar, uttan mun til um skeivleikarnir standast av sviki ella mistøkum.

Ábyrgd grannskoðarans

Okkara ábyrgd er, við støði í grannskoðanini, at gera eina niðurstøðu um ársroknskapin. Vit hava grannskoðað samsvarandi altjóða standardum um grannskoðan og eftir øðrum ásetingum í føroysku grannskoðanarlóggávuni. Hetta krevur, at vit halda tey etisku krøvini og leggja til rættis og grannskoða fyri at fáa grundaða vissu fyri, at tað ikki eru týðandi skeivleikar í ársroknskapinum.

Grannskoðanin ber í sær, at gjørd verða tey grannskoðaraarbeiði, sum skulu til fyri at fáa grannskoðanarprógv fyri upphæddum og upplýsingum í ársroknskapinum. Grannskoðarin metir um, hvat arbeiði skal gerast, herundir metir hann um vandan fyri týðandi skeivleikum í ársroknskapinum, uttan mun til um skeivleikarnir standast av sviki ella mistøkum. Í váðametingini hevur grannskoðarin eisini innanhýsis eftirlitið í huga, ið skal til fyri at felagið kann gera ein ársroknskap, sum gevur eina rættvísandi mynd. Hetta verður gjørt fyri at leggja grannskoðanina til rættis eftir umstøðunum og ikki fyri at gera eina niðurstøðu um dygdina á innanhýsis eftirlitinum. Grannskoðanin ber eisini í sær, at mett verður um roknskaparhátturin, sum leiðslan nýtir, er hóskandi, um tær roknskaparligu metingar, sum leiðslan hevur gjørt eru rímiligar, og hvussu ársroknskapurin sum heild er gjørdur.

Tað er okkara fatan, at vit hava fingið nøktandi grannskoðanarprógv, ið kann vera grundarlag undir okkara niðurstøðu.

Grannskoðanin hevur ikki givið orsøk til fyrivarni.

Niðurstøða

Tað er okkara fatan, at ársroknskapurin gevur eina rættvísandi mynd av felagsins ognum, skyldum og fíggjarligu støðu 31. desember 2017 og av úrslitinum av virksemi felagsins í roknskaparárinum 1. januar – 31. desember 2017 samsvarandi lógini um tryggingarvirksemi.

Ummæli av leiðslufrágreiðingini

Vit hava, sum ásett í lógini um tryggingarvirksemi, lisið leiðslufrágreiðingina. Vit hava ikki gjørt annað í hesum sambandi, tá ið ársroknskapurin varð grannskoðaður. Útfrá omanfyristandandi er tað okkara fatan, at upplýsingarnar í leiðslufrágreiðingini eru í samsvari við ársroknskapin.

Tórshavn hin 7. mai 2018

SPEKT løggildir grannskoðarar Sp/f

Jóhannes Færø
statsaut. revisor

Nýttar roknskaparreglur

Alment

Ársfrásøgnin fyri Eftirlønargrunn Havnar Handverkarafelags er gjørd í samsvari við lógina um tryggingarvirksemi, kunngerð um ársfrásagnir hjá tryggingarfeløgum og haldfelagsskapum og viðtøkur grunsins.

Nýttu roknskaparreglurnar eru óbroyttar í mun til undanfarin ár. Tó er uppsetingin av rakstrarúrslitinum broytt samsvarandi roknskaparkunngerðini.

Um innroknan og virðisáseting í ársfrásøgnini

Ognir verða tiknar við í fíggjarstøðuna, tá ið tað er sannlíkt, at felagið fær framtíðar fíggjarligar ágóðar, og virðið á ognunum kann gerast upp álítandi.

Skyldur verða tiknar við í fíggjarstøðuna, tá ið tað er sannlíkt, at felagið í framtíðini skal av við fíggjarligar ágóðar, og støddin á skyldunum kunnu gerast upp álítandi.

Inntøkur verða tiknar við í rakstrarroknskapin so hvørt sum tær verða vunnar. Útreiðslur nýttar til at røkka ársins inntøku verða tiknar við í rakstrarroknskapin.

Keyp og søla av fíggjartólum verða innroknað í fíggjarstøðuna tann dagin, handilin verður gjørdur (handilsdagin), og fíggjartólini eru innroknað, til rætturin til at móttaka/geva frá sær peningastreymar frá fíggjarligu ognini ella skylduni ikki longur er til staðar.

Fíggjartól verða í fyrsta umfari innroknað til dagsvirði. Síðani verða hesi tikin við sum lýst niðanfyri fyri hvønn roknskaparpost sær.

Roknskaparligar metingar

Roknskaparliga virðið á ávísum ognum og skyldum er tengt at metingum av, hvussu hesar ognir og skyldur verða ávirkaðar av framtíðar hendingum.

Umroknan av fremmandum gjaldoyra

Transaktiónir í fremmandum gjaldoyra verða í fyrsta umfari umroknaðar eftir kursinum transaktiónsdagin. Gjaldoyramunir, ið íkoma millum kursin transaktiónsdagin og kursin á gjalddegnum, verða tiknir við í rakstrarroknskapinum sum ein fíggjarligur postur. Áogn, skuld og aðrar peningaligar upphæddir í fremmandum gjaldoyra verða umroknaðar til kursin við roknskaparárslok. Munurin millum kursin við roknskaparárslok og dagin, tá ið áognin ella skuldin íkom, verður tikin við í rakstrinum undir fíggjarligum inntøkum og kostnaðum.

Nýttar roknskaparreglur

Rakstrarroknskapurin

Eftirlønarinngjøld

Eftirlønarinngjøldini verða inntøkuførd so hvørt hesi verða goldin inn til grunnin. Innroknaðu inngjøldini eru aftaná frádrátt av skatti upp á 40%.

Eftirlønarútgjøld

Eftirlønarútgjøld fevna um útgoldnar veitingar í roknskapartíðarskeiðinum.

Rentuinntøkur og vinningsbýti v.m.

Í upphæddini verða rentur og líknandi inntøkur frá lánsbrøvum, øðrum virðisbrøvum og innlánum innroknaðar umframt vinningsbýti frá partabrøvum.

Rentuinntøkur eru tíðargreinaðar til roknskaparárið, t.v.s. at roknaðar, ikki falnar rentur eru tiknar við í rakstrarroknskapin.

Virðisjavningar

Í upphæddini verða bæði staðfestur og ikki staðfestur kursvinningur og tap innroknað, gjørt upp við støði í muninum millum tølini við árslok ella avhendan í mun til tølini við ársbyrjan ella við keyp um ognin er útvegað í árinum. Virðisjavningar umframt vinningur og tap, sum skyldast gjaldoyramunir í sambandi við umroknan til føroyskar krónur, verða eisini tikin við í hesa upphædd.

Fyrisitingarkostnaður

Fyrisitingarkostnaður verður býttur sundur ímillum fyrisitingarkostnað av íløguvirksemi og fyrisitngarkostnað av eftirlønarvirkseminum. Fyrisitingarkostnaðurin av íløguvirksemi fevnir um kostnað fyri umsiting vm. av íløgunum.

Flutt úrslit av íløguvirksemi

Upphæddin fevnir um tann partin av íløguavkastinum, sum hoyrir til eginognina.

Skattur

Sambært galdandi skattalóggávu er Eftirlønargrunnur Havnar Handverkarafelags ikki skattskyldugur.

Nýttar roknskaparreglur

Fíggjarstøðan

Aðrar fíggjarligar íløguognir

Fíggjarligar ognir (kapitalpartar, íløguprógv og lánsbrøv) verða aftaná fyrstu innrokning virðissett til dagsvirði.

Dagsvirði av børsskrásettum virðisbrøvum verður gjørt upp við støði í børsskrásetta endakursinum við roknskaparárslok.

Eginogn

Eginognin hjá grunninum er samansett av framfluttum úrsliti og limirnir í eftirlønargrunninum eiga eginognina kollektivt.

Ábyrgdarlán

Ábyrgdarlán grunnsins eru sett saman av upprunaliga láninum, sum grunnurin fekk frá Havnar Handverkarafelag umframt limakontum. Upphæddirnar eru innroknaðar til áljóðandi virði.

Limakontur

Av inngjøldum í grunnin verða 90% avsett til eftirlønarskyldur og 10% fara til innskot frá limum, sonevndar limakontur. Tá eftirlønir verða útgoldnar, verður eisini goldið út av limakontum. Limakonturnar fáa tað avkast, sum tær undirliggjandi íløguognirnar hava kastað av sær, eins og tær rinda sín lutfalsliga part av umsitingarkostnaði grunnsins. Limakontur eru ein partur av grundarfæfeinginum á jøvnum føti við eginognina.

Eftirlønaravsetingar

Eftirlønaravsetingarnar eru gjørdar upp av ábyrgdarhavandi tryggingarfrøðinginum. Avsetingarnar eru gjørdar eftir tí tekniska og fíggjarliga grundarlagnum, sum er fráboðað Tryggingareftirlitinum. Eftirlønaravsetingarnar eru gjørdar upp við bestu meting fyri rentu vm., fyri samlaða virðið av teimum garanteraðu veitingunum. Munurin millum avsetingarnar, uppgjørdar eftir tekningargrundarlagnum, og virðið av teimum garanteraðu veitingunum, er bonuspotentiali fyri frípolicurnar. Hetta potentiali svarar til virði á møguligum framtíðar bonusi, treytað av at marknaðarrentan ikki broytist. Eftirlønaravsetingarnar umfata pensjónskonti og solidariska eftirløn.

Nýttar roknskaparreglur

Onnur skuld

Onnur skuld verður virðissett til amortiseraðan kostprís, sum vanliga svarar til áljóðandi virði á skuldini.

Lyklatøl

Lyklatølini eru gjørd við støði í reglunum í roknskaparkunngerðini um ársfrásagnir hjá tryggingarfeløgum og haldfelagsskapum.

Rakstrarúrslit fyri tíðarskeiðið 1. januar - 31. desember

	Nota	2017	2016
		kr.	kr.
Eftirlønargjøld, netto	1	**24.595.164**	**22.638.913**
Rentuinntøkur og vinningsbýti v.m.	2	6.299.710	6.267.960
Virðisjavningar	3	3.258.560	-567.817
Fyrisitingarkostnaður av íløguvirksemi		-1.032.283	-690.330
Úrslit av íløguvirksemi til samans		**8.525.987**	**5.009.813**
Útgoldnar veitingar	4	5.180.171	4.224.066
Broyting í limakontum		-223.186.179	21.200.344
Broyting í eftirlønaravsetingum		250.566.137	3.343.026
Útgoldnar veitingar og broyting í avsetingum til samans		**32.560.129**	**28.767.436**
Fyrisitingarkostnaður	5	1.876.222	1.697.601
Rakstrarkostnaðir av eftirlønarvirksemi fyri egna rokning til samans		**1.876.222**	**1.697.601**
Flutt úrslit av íløguvirksemi		-223.524	-190.589
Eftirlønartekniskt úrslit		**-1.538.725**	**-3.006.900**
Íløguúrslit av eginognini		223.524	190.589
Úrslit áðrenn skatt		**-1.315.200**	**-2.816.311**
Skattur av ársúrsliti		0	0
Ársúrslit		**-1.315.200**	**-2.816.311**

Fíggjarstøða 31. desember

	2017	2016
	kr.	kr.
OGN		
Fíggjarligar íløguognir		
Kapitalpartar	99.896.070	64.975.981
Íløguprógv (virkislánsbrøv)	25.097.898	26.414.861
Lánsbrøv	204.470.355	202.147.357
Fíggjarliga íløguognir til samans	**329.464.323**	**293.538.199**
Íløguogn til samans	**329.464.323**	**293.538.199**
Onnur ogn		
Tøkur peningur	13.096.384	23.288.291
Onnur ogn til samans	**13.096.384**	**23.288.291**
OGN TIL SAMANS	**342.560.707**	**316.826.490**

Fíggjarstøða 31. desember

	Nota	2017	2016
		kr.	kr.
SKYLDUR			
Eginogn			
Flutt frá undanfarnum árum		8.075.620	10.891.932
Úrslit fyri tíðarskeiðið		-1.315.200	-2.816.312
Eginogn til samans	6	**6.760.420**	**8.075.620**
Ábyrgdarlán og limakontur			
Ábyrgdarlán	7	5.000.000	5.000.000
Limakontur	12,13,14	27.635.001	250.821.180
Ábyrgdarlán og limakontur til samans		**32.635.001**	**255.821.180**
Eftirlønaravsetingar, pensjónskontur	14	248.715.015	0
Eftirlønaravsetingar, solidariskar	15	50.986.080	49.134.959
Eftirlønaravsetingar til samans		**299.701.095**	**49.134.959**
Skuld			
Ikki sundurbýttar inngjaldingar		1.273.186	1.273.186
Onnur skuld		2.191.005	2.521.545
Skuld til samans		**3.464.191**	**3.794.731**
SKYLDUR TIL SAMANS		**342.560.707**	**316.826.490**

Notur uttan tilvísing 8, 9, 10, 11 og 16

Notur

1 Eftirlønarinngjøld, netto

	2017	2016
	kr.	kr.
Eftirlønargjøld	28.407.671	26.326.141
Gjald fyri bólkatrygging	-3.812.507	-3.687.228
	24.595.164	**22.638.913**

Øll eftirlønarinngjøld stava frá Føroyum

2 Rentuinntøkur og vinningsbýti v.m.

	2017	2016
Rentur av virðisbrøvum og innlánum	4.198.079	3.860.632
Vinningsbýti frá kapitalpørtum	2.101.631	2.407.328
	6.299.710	**6.267.960**

3 Virðisjavningar

	2017	2016
Kapitalpartar, skrásettir	1.730.737	-3.466.392
Íløguprógv	398.048	681.025
Lánsbrøv	1.129.775	2.217.550
	3.258.560	**-567.817**

4 Útgoldnar veitingar

	2017	2016
Útgjaldingar við pensionering	2.368.751	3.616.151
Útgjaldingar við óarbeiðsføri/deyða	794.004	0
Útgjaldingar við afturkeyp	1.484.800	104.157
Leypandi útgjaldingar	532.616	503.758
	5.180.171	**4.224.066**

Notur

5 Umsitingarútreiðslur

	2017	2016
	kr.	kr.
Umsitingarútreiðslur til samans	2.126.222	1.847.601
Flutt til fyrisitingarútreiðslur av íløguvirksemi	-250.000	-150.000
	1.876.222	**1.697.601**
Samsýning til grannskoðaran		
Grannskoðan av ársroknskapinum	131.250	121.250
Onnur arbeiði	44.750	11.250
	176.000	132.500

6 Eginogn

	2017	2016
Eginogn 1. januar	8.075.620	10.891.932
Flutt úrslit fyri tíðarskeiðið	-1.315.200	-2.816.312
Eginogn 31. desember	**6.760.420**	**8.075.620**

7 Ábyrgdarlán

Ábyrgdarlánið frá Havnar Handverkarafelag var rentu- og avdráttarfrítt til 31. desember 2015. Sambært avtaluni skuldi í seinasta lagi hin 31. desember 2015 verða gjørd ein avtala um, hvørt ábyrgdarlánið skal afturgjaldast og hvussu lánið skal forrentast og afturgjaldast.

Nýggj avtala varð gjørd í november 2015, sum er treytað av góðkenning frá Tryggingareftirlitinum. Sambært nýggju avtaluni skal grunnurin gjalda 1 mió.kr. aftur um árið í 2016, 2017, 2018 og 2019. Í fyrsta lagi í januar 2025 skal avtala gerast um hvørt seinasta milliónin skal gjaldast aftur. Nýggja avtalan er send Tryggingareftirlitinum til góðkenningar. Eingin peningur er goldin, og eingin góðkenning fyriliggur frá Tryggingareftirlitinum.

Við tað at Tryggingareftirlitið ikki hevur góðkent nýggju avtaluna, verður ábyrgdarlánið í síni heild roknað við í uppgerðini av grundarfæfeingi grunsins.

Notur

8 Starvsfólkakostnaður

	2017	2016
	kr.	kr.
Lønir	883.038	798.399
Eftirlønir	127.251	109.532
Arbeiðsmarknaðargjøld	37.953	34.281
Aðrir starvsfólkakostnaðir	44.558	14.319
	1.092.800	**956.531**
Samsýning til stjórn	513.188	464.417
Samsýning til nevnd	479.318	429.220
Miðaltal av starvsfólkum	1,0	1,0

Upplýsingar sambært § 61 c, stk. 3 í tryggingarlógini

	A-inntøka	Eftirløn
	kr.	kr.
Stjórn		
Petur Juul Jacobsen	448.073	65.115
Samsýning til stjórn til samans	**448.073**	**65.115**
Nevnd		
Sofus Joensen, formaður	211.428	31.714
Marita í Brekkunum, næstformaður	49.687	7.453
Jacobus Kamminga (til 26. Apríl 2017)	19.046	0
Jóhan J. Lamhauge (frá 26. Apríl 2017)	36.436	5.465
Eli Brimsvík	49.687	7.453
Dánial Pauli Djurhuus	52.999	7.950
Samsýning til nevnd til samans	**419.283**	**60.035**

Notur

9 Íløguognir og teirra avkast

	Roknskaparligt virði		Netto-fløga í árinum	Avkast í % p.a. áðrenn skatt
	Við ársbyrjan	Við árslok		
Grundøki og bygningar	0	0	0	0
Grundøki og bygningar til samans	**0**	**0**	**0**	**0**
Børsskrásettir føroyskir kapitalpartar	9.485	7.420	0	-22%
Ikki skrásettir føroyskir kapitalpartar	0	0	0	0
Skrásettir útlendskir kapitalpartar	63.966.496	98.726.150	8.000.000	7%
Ikki skrásettir útlendskir kapitalpartar	1.000.000	1.162.500	162.500	0%
Aðrir kapitalpartar til samans	**64.975.981**	**99.896.070**	**8.162.500**	
Stats-lánsbrøv (zone A)	33.859.885	44.385.232	2.000.000	1%
Realkredit-lánsbrøv	162.681.113	158.109.332	18.000.000	2%
Indeks-lánsbrøv	0	0	0	0
Kreditobligationer investment grade	5.594.612	2.075.610	0	8%
Kreditobligationer non investment grade samt emerging markets obligationer	26.426.610	24.998.079	0	5%
Onnur lánsbrøv	0	0	0	0
Lánsbrøv til samans	**228.562.220**	**229.568.253**	**20.000.000**	
Útlán tryggjað við veð	0	0	0	0
Aðrar fíggjarligar fløguognir	0	0	0	0
Avleidd fíggjarlig tól til tryggjan av nettobroytingum í ognum og skyldum	0	0	0	0

Notur

10 Býti av kapitalpørtum á vinnugreinar og øki

	Føroyar	Restin av Europa	Norður-amerika	Suður-amerika	Japan	Restin av Fjar-eystri	Onnur lond	Ikki út-greinað	**Til samans**
Orka	0,0%	3,1%	1,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	**4,8%**
Tilfar	0,0%	3,9%	1,4%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%	**5,5%**
Ídnaður	0,0%	10,2%	5,8%	0,0%	0,2%	0,5%	0,0%	0,0%	**16,7%**
Nýtsluvørur	0,0%	6,8%	4,3%	0,0%	0,3%	0,1%	0,0%	0,0%	**11,5%**
Brúksvørur	0,0%	5,7%	5,1%	0,0%	0,1%	0,3%	0,0%	0,0%	**11,3%**
Heilsuviðgerð	0,0%	8,2%	4,4%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	**12,7%**
Fígging	0,0%	8,2%	6,9%	0,1%	0,1%	1,8%	0,0%	0,0%	**17,2%**
KT	0,0%	2,0%	6,5%	0,0%	0,1%	1,8%	0,8%	0,0%	**11,3%**
Fjarskifti	0,0%	2,2%	0,7%	0,0%	0,2%	0,3%	0,0%	0,0%	**3,3%**
Veitingar	0,0%	0,7%	1,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	**1,9%**
Ikki útgreinað	0,0%	1,1%	0,5%	0,5%	0,2%	1,0%	0,5%	0,1%	**3,7%**
Til samans	**0,0%**	**52,1%**	**38,2%**	**0,6%**	**1,4%**	**6,1%**	**1,4%**	**0,1%**	**100,0%**

Notur

11 Viðkvæmisupplýsingar

Hending	Minsta ávirkan á basiskapitalin	Størsta ávirkan á "kollektivar bonus-møguleikar	Størsta ávirkan á bonusmøguleikar fyri frípolicu-veitingar áðrenn broytingar í nýttum bonus-møguleikum fyri frípolicu-veitingar	Størsta ávirkan á nýttum bonus-møguleikum fyri frípolicu-veitingar
Rentuhækking upp á 0,7%-stig	7.401	0	7.401	0
Rentulækking upp á 0,7%-stig	**-9.186**	**0**	**0**	**0**
Fall í partabrævakursinum upp á 12%	-11.987	0	0	0
Fall í virðinum av fastari ogn upp á 8%	0	0	0	0
Gjaldoyraváði (VaR 99,5%)	0	0	0	0
Tap upp á mótpartar 8%	0	0	0	0
Fall í "deyðatali" upp á 10%	0	0	-1.158	0
Hækking í "deyðatali" upp á 10%	0	0	1.051	0
Hækking í "óarbeiðsføristali" upp á 10%	0	0	0	0

Notur

12 Solvensmargin og grundarfæfeingi

	2017	2016
	kr.	kr.
Solvensmargin	26.057.000	26.000.000
Grundarfæfeingi	39.395.421	263.896.800

13 Grundarfæfeingi og eginogn

Grundarfæfeingi	39.395.421	263.896.800
Egingon	6.760.420	8.075.620
Munur	**32.635.001**	**255.821.180**
Sum er:		
Ábyrgdarlán	5.000.000	5.000.000
Limakontur	27.635.001	250.821.180
	32.635.001	**255.821.180**

Notur

14 Pensjóns- og limakontur

	2017	2016
	kr.	kr.
Salda við ársbyrjan	250.821.180	229.620.837
Inngjøld í árinum	28.407.671	26.326.141
Umsitingargjøld	-1.906.104	-1.646.718
Útgjøld vm. í árinum	-4.662.812	-3.778.754
Rentutilskriving í árinum	7.502.588	3.986.903
Tryggingargjøld	-3.812.507	-3.687.229
Salda við árslok	**276.350.016**	**250.821.180**

Býti:

	2017	2016
Pensjónskontur	248.715.016	0
Limakontur	27.635.001	250.821.180
Limakontur í %	10%	100%

15 Eftirlønir, solidariskar

	2017	2016
Salda við ársbyrjan	49.134.959	45.791.933
Inngjøld	0	0
Útgjøld	-517.359	-445.313
Rentutilskriving	801.480	793.339
Styrking	1.476.000	2.334.000
Váði	91.000	661.000
Salda við árslok	**50.986.080**	**49.134.959**

Sum trygd fyri samlaðu eftirlønarskyldunum upp á 299 mió.kr., eru ognir grunnsins skrásettar.

Notur

16 Nærstandandi partar

Havnar Handverkarafelag

Transaktiónir við nærstandandi partar

Grunnurin hevur felags umsiting við Havnar Handverkarafelag. Hetta umfatar m.a. starvsfólk, KT og hølir v.m. Kostnaðurin verður býttur millum Havnar Handverkarafelag og grunnin sambært avtalu um umsiting.